No. 1046 Zaterdag 9 Januari 1904. 21ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,-- pa tres luna pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Curaçao, 8 Januari.

't WORDT TIJD.

Goddank, konden wij de vorige week het verblijdende nieuws mededeelen, dat reeds waren ingekomen bij de Tweede Kamer wetsontwerpen om het reglement op het beleid der Regeering in de kolonie Suriname en in de kolonie Curaçao zoodanig te wijzigen, dat het overeenkomstig het herhaaldelijk in de Staten-Generaal uitgesproken verlangen mogelijk wordt, in het vervolg de begrootingen van Suriname en Curaçao ongeveer gelijktijdig met die van Nederl. Indië in de Tweede Kamer aan te bieden.

Daartoe is bepaald, dat de begrooting onderscheidelijk moet worden ingediend uiterlijk op den eersten Dinsdag in Maart en vastgesteld uiterlijk op den 2n Dinsdag van Mei.

Alles wordt derhalve twee maanden vervroegd. Uitstekend! Nu bestaat er tenminste gelegenheid voor de Kamer om ook eens iets over Curaçao te zeggen en onze begrooting te BEHANDELEN. Maar al te waar is het, wat de „Nieuwe Rott. Cour." van 22 Nov. ll. schreef: Zooals het tot dusver gaat, is echter het „behandelen" der W. I. begrooting in de Staten-Generaal niet meer dan een formaliteit. Feitelijk is het de minister, die beslist, wat de Kamers in het werk van den Kolonialen Raad en de Staten zullen goed- en afkeuren."

De Minister nu, kan alleen onmogelijk alles weten, en de Commissie van Rapporteurs bestaat ook ten hoogste maar uit vijf man. Veel, wat behandeld moest worden, blijft derhalve onbesproken. Hieraan is thans, naar wij hopen, een einde gekomen. Onze begrooting zal publiek behandeld kunnen worden. Wanneer echter meerderen over onze belangen willen spreken, moeten dezen ook over Curaçao oordeelen kunnen. Er bestaat genoeg relatie tusschen het Moederland en de Kolonie, beijveren wij ons slechts zoo goed mogelijk de gelegenheden te gebruiken. Zorgen wij, dat men in Holland onze toestanden leere kennen.

Dat de pers nog meer dan vroeger onontbeerlijk is om onze koloniale belangen in het Moederland bekend te maken en aan te bevelen, spreekt wel van zelf. Krachtig steunen wij ook op onze Confraters in Nederland, die zoo herhaaldelijk reeds ons ter zijde stonden. Hoe meer zij van ons kunnen overnemen en publiek maken, hoe dankbaarder wij wezen zullen.

Veel zal het aan hen liggen, dat er in de Kamer ook over Curaçao gesproken zal worden nu daar toe gelegenheid is. Van tijd tot tijd valt er in onze kolonie toch wel iets voor, wat belangstelling verdient in Nederland. Zoo dergelijke feiten meer openbaar worden gemaakt door de hollandsche pers zullen de volksvertegenwoordigers ook de nooden begrijpen van Curaçao en zijn bewoners, van Curaçao dat ook behoort tot het nederlandsche volk.

De Kolonie heeft in de Kamer geen afgevaardigde, mogen wij derhalve slechts hopen op een of ander medelijdend hart? Neen, wij bedelen niet, wij vragen recht, wij rekenen stellig en vast op het eergevoel en plichtsbesef van Hollands Volksvertegenwoordiging.

De Tweede Kamer mag niet onverschillig blijven zwijgen bij al ons klagen, zij moet medevoelen het lijden van een groot deel van het nederlandsche volk.

Onze algemeene volksvertegenwoordiging moet ook onze belangen voorstaan, het zijn evenzeer de belangen van het volk.

Misschien zal Indië vroeg of laat een afgevaardigde mogen zenden naar 's Lands Vergaderzalen. Dit zou zeker de beste oplossing zijn. Zoolang dit nog niet geschiedt, kunnen alleen de officieele stukken, die naar den Haag worden gezonden, voor ons pleiten.

Dat men die stukken derhalve goed bestudeere in Holland, maar dan ook hier goed redigeere.

Men zal in Holland hoofdzakelijk zijn kennis over onze kolonie uit de officieele bescheiden moeten putten.

Men zal daar aan deze eerbiedwaardige documenten bijzonder veel waarde hechten en ze stellen ver boven berichten uit andere bronnen.

Bij tegenspraak met deze berichten zal de officieele verklaring steeds als de waarheid worden gehuldigd.

Dat men bij het opstellen der officieele documenten steeds op dit alles bedacht was, meenen wij te mogen betwijfelen.

In Holland kent men zeer weinig van Curaçao; dingen die voor ons duidelijk zijn, worden daar, niet of ten halve begrepen, omdat de omstandigheden dikwerf zoo geheel verschillen. Wanneer derhalve blijkt dat men daar de zaken verkeerd inziet, of een valsch begrip heeft ontvangen van een goed bedoelde verklaring, mag een verdere uitleg niet achterwege blijven.

En dit zijn de nog verkeerde opvattingen, welke duidelijk uit de antwoorden blijken, maar, daar zijn er nog zoovele, die men wel voelt, maar wier bronnen men zoo moeilijk aan kan geven.

Een korte, duidelijke, zuiver afgebakende verklaring kan al deze fouten slechts voorkomen of herstellen.

De documenten, welke wij vooral op het oog hebben, en waaraan wel eens iets haperde, zijn de Mem. v. Toel. op de Begrooting, het Voorloopig Verslag der Rapporteurs, de Mem. v. Antw., het Eindverslag en de bespreking in den Kolonialen Raad.

Maar ook het Koloniale Verslag mag niet vergeten worden.

Van hoeveel gewicht dit is bij de beoordeeling van den algemeenen toestand onzer kolonie zal een ieder wel begrijpen, het is het eenige, wat volledig en juist den stand van zaken teekenen *kan*.

Vragen wij nu eens of alles daar volledig en juist is?

Beginnen wij met het eerste hoofdstuk:

BEVOLKING.

Op welke berekening steunen deze opgaven?

Wanneer wordt hier volkstelling gehouden?

En dit zal toch noodig wezen om de statistieken van den burgelijken stand aan te vullen. De vreemdelingen die zich hier vestigen, de Curaçaonaar die van het eene eiland naar het andere verhuist of naar den vreemde trekt, doet nimmer opgave.

Hoeveel sterfgevallen van onze lieden op Sto. Domingo, in Venezuela of Suriname worden nimmer afgeschreven.

Hoe kan men oordeelen over den gezondheidstoestand op de verschillende eilanden, als er op sommige daarvan niet eens een dokter was om dit verslag uit brengen?

Wij zullen verder maar zwijgen en afwachten het Koloniaal Verslag van 1903, dat nu toch wel spoedig verschijnen zal.

Wij schrijven reeds 1904. Over een paar maanden moet het nieuwe verslag weer zijn uitgebracht en verzonden en nog is het vorige niet verschenen. En dit liep over 1902. Zoo zullen mogelijke fouten of vergissingen onmogelijk te herstellen zijn, tot groot nadeel van land en

Feuilleton.

LOSSE GREPEN

— UIT —

CURAÇAO'S VERLEDEN.

V.

Het volgend verhaal sluit zich onmiddellijk aan bij: „EEN VEELBEWOGEN TIJDPERK" (1796 — 1804) van de hand des Heeren J. H. J. Hamelberg, opgenomen in het Eerste jaarlijksch Verslag van het Geschied-, Taal-, Land- en Volkenkundig Genootschap, blz. 24 — 88.

Deze historische schets is bedoeld als een gedenkschrift ter herinnering aan de gebeurtenissen, die een eeuw geleden op ons eiland plaats grepen.

Bij de samenstelling er van heb ik meer bijzonder de Curaçaosche lezers voor oogen gehad. Daarom heb ik vele kleine bijzonderheden vermeld, die voor den vreemdeling weliswaar van minder belang, doch voor den bewoner van ons eiland, meer met plaatsen, omstandigheden en personen bekend, wetenswaardig zijn.

Van deze gelegenheid maak ik tevens gebruik om openlijk mijn dankbaarheid te betuigen voor de welwillende beschikking van Zijne Exc. den Minister van Koloniën (van 20 Juli 1903, N°. 386), die mij veroorloofde naar believen inzage en afschrift te nemen van bescheiden uit het Archief dezer Kolonie.

P. A. EUWENS, O. P.

De Invallen der Engelschen op Curaçao.

(1803 — 1807.) 1)

Bij het vredesverdrag van Amiens van 27 Maart 1802 werd de kolonie Curaçao wederom aan de Hollanders teruggegeven en den 13[den] Januari 1803 door C. H. BUSCHMAN, kapitein ter zee en commandant van 's lands fregat *Kenau Hasselaar* van de Engelschen overgenomen. De jongste leden van den bestaanden Raad CORNELIS BERCH en ABRAHAM DE VEER (1) werden door BUSCHMAN als provissioneele regeeringscommissarissen met de leiding der civiele aangelegenheden belast, daar hij zich zelf alleen in politieke zaken wilde betrokken zien.

Uit een aanteekening van het *Memoriael* [2], dat den 9[den] Februari 1803 de kapitein van het oorlogsschip aan de pest bezweek, meen ik te moeten opmaken, dat hiermede BUSCHMAN bedoeld is, hetgeen nog bevestigd wordt door het feit, dat hij den 21 Januari voor het laatst de vergadering van den Raad presideerde, en dat later J. VAN NES genoemd wordt als Colonel en Capitein ter zee en commandeerende de Bataafsche navale macht in deze haven, terwijl J. SLOTENDIJK vermeld staat als Commandant van het Bataafsche fregat *Kenau Hasselaar* (3).

In zeer moeielijke, ja hachelijke tijdsomstandigheden stonden dus de beide commissarissen *alleen* aan het hoofd van het gouvernement.

Met eere mogen de namen dezer mannen genoemd worden. Gevormd in de harde leerschool der vorige jaren, treden zij in den loop dezer geschiedenis op als mannen, die aan strenge handhaving van het gezag, een helder inzicht en beleid wisten te paren, die allen voorgingen in moed en onbezweken vertrouwen, die zich door niemand lieten voorbijstreven in vurige vaderlandsliefde. Trouw werden zij ter zijde gestaan door raadsleden met den zelfden geest bezield, wien voor alles het welzijn van hun eiland ter harte ging. Velen waren te vergeefs voor dezen weinig bewijdenswaardigen post aangezocht. Niet onwaarschijnlijk was het eerambt van Raadslid dezen veeleer een hinderlijke belemmering in hun koopmansbelangen, zeker kon zich niet ieder de opoffering van zooveel tijd en persoonlijke belangen getroosten. Te meer verdienen de mannen, die met voorbijzien van alle eigenbelang, zich lieten bewegen in den Raad zitting te nemen, onze oprechte hulde en bewondering.

Het waren de Heeren C. A. VAN ECK, boekhouder-generaal, (administrateur van financiën) en JACOB STEELING, G. DUIJCKINK, A. A. BEUTNER, LOUIS SCHLEMM als gewone leden en bovendien B. A. CANCRIJN en C. W. JUTTING als geassumeerde [buitengewone] leden. [4] De vorige gouver-

(1) Deze *Abraham de Veer* was later van 1822-1827 Gouverneur van *Suriname*.

(2) *Memoriael der geschiedenisse op 't Eijland Curaçao.* Deze aanteekeningen, te boek gesteld door een tijdgenoot, *Bartholomeus Señor*, kapitein van het corps der vrije mulatten, loopen van het jaar 1795 tot 1830. Het berust in manuscript in het archief van het Apostolisch Vicariaat van Curaçao.

(3) Notulen van den Raad 1803-1804. 27 Juni.

(4) Zie *Koloniaal Archief.* Notulen van den Raad, 19 Januari 1803.
Later komen nog *J. H. Quast*, *F. G. H.*

volk, want men hecht geen waarde meer aan een verslag, dat niet meer te controleeren is. En toch is juist een koloniaal verslag zoo geëigend om de zuivere kennis onzer kolonie te verbreiden in het Moederland.

Verleden jaar werd het Verslag medio Augustus in Holland rondgedeeld en hier medio September ontvangen. Dit jaar was op 11 December 1903 het verslag over 1902 nog niet in de Kamer ontvangen.

(Zie *Handelingen* bl. 838). Wat hiervan de oorzaak is?

't Wordt tijd, dat men in Holland wete, officieel wete, dat dergelijke achteloosheid bij een geregeld bestuur niet mag voorkomen. Deze al te groote onverschilligheid ten onzen opzichte krenkt ons nationaliteitsgevoel.

Voorloopig Verslag
op de begrooting van Curaçao
1904.

Ter illustratie van hetgeen wij in ons hoofdartikel zeiden, zullen wij een uittreksel geven van het V. V. door de Commissie van Rapporteurs der Tweede Kamer opgemaakt over onze begrooting.

Dit V. V. is een kostbaar document, waarin wij klaar en helder lezen kunnen, dat het allernoodzakelijkst is, zoo volledig mogelijk te wezen in officieele stukken. Hoe veel er ook geschreven is bijv. over Prof. WENT, den heer BARTELINK, over de ambtenaren, de schoolquaestie, men heeft in Holland daarvan nog geen zuiver denkbeeld, omdat het niet gedrukt werd in de officieele stukken.

Men schijnt maar niet te gelooven, wat van andere zijde bewezen wordt, als het niet officieel wordt bevestigd. Hoe kon men anders Prof. WENT „bij uitstek bevoegd deskundige" noemen in verband met zijn rapport over Curaçao?

Ook de vreugde der detacheering van den heer BARTELINK aan het departement van Koloniën ter reorganisatie van het belastingstelsel zou wel eenigszins getemperd zijn, als men geweten hadde, wat er toe vereischt wordt om een goed inzicht te hebben in onzen financieelen toestand. Het volgend jaar kan dit gevoelen nog gewijzigd worden door een korte op- of aanmerking omtrent het oordeel van vreemdelingen, die *en passant* onze kolonie bezoeken en een onfeilbaar eindoordeel officieel mededeelen, waartegen natuurlijk niet officieel volstrekt niets is in te brengen.

Art. 139 over het krankzinnigengesticht en het leprozengesticht schijnt een uitvloeisel te zijn van de officieele NOTA van VAN KOL, maar van het geheele artikel *kan geen letter* bewezen worden.

De leprozen worden nooit of nimmer opgesloten en mogen altijd vrij wandelen in de galerij en den tuin; van de krankzinnigen worden alleen zij opgesloten, die gevaarlijk zijn voor de omgeving. Over dag niet meer dan 8 á 10 van de 100, des nachts een 20tal. De anderen loopen allen vrij rond, lucht te happen naar hartelust.

Maar de lezer oordeele zelf, de betrokken autoriteiten zullen, hopen wij, het overige doen.

De artikelen over de school— en ambtenaarsquaestie zullen we nog niet mededeelen, omdat er nog een flauwe hoop bestaat, dat de Kamer of de Minister toont bij de publieke behandeling onzer begrooting beter te zijn ingelicht.

Het afdeelingsonderzoek van het wetsontwerp heeft aanleiding gegeven tot de volgende opmerkingen en beschouwingen.

Eenige leden verklaarden met belangstelling te hebben kennis genomen van de Nota betreffende de toestanden op Curaçao en de andere Nederlandsche Antillen, door den heer VAN KOL bij het afdeelingsonderzoek van het Xde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1904 ingediend en aan het Voorloopig Verslag omtrent dat hoofdstuk toegevoegd. Zij wenschten te vernemen, of naar de meening des Ministers sommige van de maatregelen om verderen achteruitgang van de West-Indische eilanden te voorkomen, in de bedoelde Nota opgesomd, voor verwezenlijking vatbaar zijn en of kan worden voldaan aan den wensch, aan het slot der Nota geuit, dat aan een paar bevoegde personen eene opdracht zal worden verstrekt om de gedane voorstellen uit te werken en de financieele gevolgen daarvan na te gaan.

Andere leden achtten zoodanige opdracht overbodig. Zij waren van oordeel, dat de thans ingediende begrooting van Curaçao, waarop gelden zijn uitgetrokken voor steun in meer dan één opzicht aan den landbouw, voor maatregelen om verbeteringen aan te brengen in het visschersbedrijf, voor het nemen van proeven en het maken van werken in het belang van de waterverschaffing, voor het opmeten en in kaart brengen van het domein, voor de bevordering der bebossching en voor de ontwikkeling van het kredietwezen, het bewijs levert, dat het Koloniaal Bestuur en de Regeering, zij het dan op bescheiden schaal, stap voor stap, en hier en daar bij wijze van proefneming, ernstig streven naar ontwikkeling van de hulpbronnen der kolonie en verbetering van de toestanden, die op de West-Indische eilanden thans bestaan. Hare inziens verdient zoodanig voorzichtig en bescheiden streven alle aanbeveling, vooral ook met het oog op de omstandigheid, dat in den Kolonialen Raad, die toch zeker wel in staat mag worden geacht de behoeften der kolonie te beoordeelen — blijkens hetgeen bij de schriftelijke en mondelinge behandeling van de voorloopig vastgestelde begrooting voor 1904 is voorgevallen — meer op het betrachten van zuinigheid dan op het nemen van ook uit financieel oogpunt vèr reikende maatregelen en proefnemingen is aangedrongen. Waar verder zoowel de hoogleeraar WENT als de ingenieur van den Indischen waterstaat HAVELAAR onlangs alle eilanden van de kolonie hebben bezocht, de eerste met de opdracht, om den toestand van land- en tuinbouw aldaar na te gaan en de tweede ten einde in het belang der cultures op de Nederlandsche Antillen een onderzoek in te stellen naar den toestand der bevloeiingswerken en van de waterverschaffing aldaar, en waar beide bij uitstek bevoegde deskundigen omtrent de resultaten van hun onderzoek uitvoerige rapporten hebben uitgebracht, waarin tevens middelen om tot verbetering te komen zijn aangegeven, waar ook in de kolonie zelve naar verbetering wordt gestreefd getuige de werkzaamheid der Curaçaosche Maatschappij tot bevordering van landbouw, veeteelt, zoutwinning en visscherij, daar scheen het dezen leden geheel overbodig, dat thans wederom aan bevoegde personen zou worden opgedragen om de in de bovenbedoelde Nota gedane voorstellen uit te werken en de financieele gevolgen daarvan na te gaan.

Verscheidene leden verklaarden met ingenomenheid in de Memorie van Toelichting te hebben gelezen, dat de heer F. BARTELINK met ingang van 1 Augustus bij het Departement van Koloniën is gedetacheerd, *ten einde eene reorganisatie van het belastingstelsel in Curaçao te ontwerpen, waarvan een billijker verdeeling van lasten verwacht wordt en waardoor waarschijnlijk tevens eene grootere opbrengst van de belastingen zal verkregen worden.*

Sommige leden spraken den wensch uit, dat bij deze reorganisatie ook *een einde zal worden gemaakt aan den misstand, dat er tusschen de verschillende eilanden der kolonie onderling in- en uitvoerrechten worden geheven, speciaal op zaken, van het eene eiland afkomstig en bestemd om op het andere in consumtie te worden gebracht.*

Blijkens de Memorie van Antwoord betreffende de begrooting van Curaçao voor het loopende dienstjaar, was deze misstand bij het Koloniaal Bestuur reeds ter sprake gebracht.

Enkele leden betoogden de wenschelijkheid om de bedoelde reorganisatie dienstbaar te maken aan de invoering op de verschillende eilanden van plaatselijke belastingen, opdat niet langer allerlei uitgaven van zuiver locaal belang — straatverlichting, bestrating, enz. — uit de algemeene middelen zullen worden gekweten en zoo niet het ééne eiland ten behoeve van het andere in uitgaven van dezen aard zal hebben bij te dragen.

Sommige leden waren van oordeel, dat in het nieuwe belastingstelsel eene inkomstenbelasting niet zal mogen ontbreken.

Nu ten gevolge van de gebeurtenissen van den laatsten tijd de kans groot is geworden, dat eerlang het Panama-kanaal tot stand zal worden gebracht, wenschten sommige leden er met nadruk op te wijzen, dat uit den aanleg van dit kanaal voor het zoo gunstig gelegen en van eene uitstekende haven voorziene eiland Curaçao groote voordeelen zullen kunnen voortvloeien, indien wordt zorg gedragen, *dat men aldaar tijdig en eerder dan op andere plaatsen, die ten aanzien van het kanaal evenééns eene gunstige ligging hebben, gereed is om te kunnen voorzien in alle behoeften van de schepen die op hun reis naar of van het kanaal Curaçao zouden willen aandoen.* Deze leden vertrouwden, dat het Koloniaal bestuur en de Regeering van het groote gewicht van deze aangelegenheid zich doordrongen zullen toonen en alles zullen doen, door aansporing van de ingezetenen en zoo noodig ook door *het aanleggen van havenwerken en dokken*, opdat aan Curaçao de van de tot standkoming van het kanaal te verwachten voordeelen, die wellicht het eiland tot den ouden bloei zullen kunnen terugbrengen, niet zullen ontgaan.

Enkele leden verklaarden niet te deelen het in de Memorie van Toelichting vermelde oordeel des Gouverneurs, dat op de Benedenwindsche eilanden vooralsnog niet tot de oprichting van eene landbouw-kredietbank kan worden overgegaan en dat het bevorderen van eene particuliere kredietbank in den geest der Raiffeisenkassen, die dan door het Gouvernement gesteund en gefaciliteerd zou kunnen worden, voorloopig veel wenschelijker zou zijn.

Andere leden waren met den Gouverneur van meening, dat met het uitspreken van een definitief oordeel over het al of niet wenschelijke van de eene of de andere soort van instelling dient te worden gewacht totdat de landbouwleeraar te zijner tijd, na grondige bestudeering van de toestanden, te dier zake het rapport zal hebben uitgebracht, dat de Gouverneur van voornemen is hem te doen samenstellen.

Van verschillende zijden verklaarde men met instemming in het Koloniaal Verslag van Curaçao te hebben gelezen, dat, nu de pogingen van het Koloniaal Bestuur om de moeilijkheden op te lossen, die een verdere ontginning der phosphaatlagen van de op Curaçao gelegene plantage „Santa Barbara" in den weg staan, geen gunstig resultaat hebben gehad, de invoering van een billijke mijnregeling, ten einde die exploitatie te doen herVatten, noodig wordt geacht en zoodanige mijnregeling dan ook in bewerking is. Men hoopte, dat spoedig het desbetreffende ontwerp bij de Kamer zal worden ingediend en dat, zoo de Minister is gebleven bij zijn ten vorigen jare bij de openbare beraadslagingen over de begrooting van Curaçao in de vergadering der Tweede Kamer van 24 December (*Handelingen* 1992 — 1993, 11 blz. 885) aangekondigd voornemen om voor Curaçao eene Mijnwet in te voeren naar de beginselen van die, welke nu geldt voor Nederlandsch-Indië, de uitwerking van die beginselen eenvoudig zal zijn. Men meende, dat waar op Curaçao de mijnindustrie van zooveel minder belang en van zooveel eenvoudiger aard is dan in Nederlandsch-Indië in hoofdzaak zal kunnen worden volstaan met het overnemen der beginselen van de Indische Mijnwet; dat de rechthebbenden op den grond niet het beschikkingsrecht over de delfstoffen hebben en dat zij, die bij concessie de beschikking over de delfstoffen hebben verkregen, ook tot ontginning verplicht zijn.

Enkele leden, hoewel in het algemeen goedkeurende, dat gaandeweg zal worden beproefd verbetering aan te brengen in de achterstelling van de Nederlandsche taal, die op alle eilanden van de kolonie heeft plaats gehad, meenden echter tot uiterst voorzichtig handelen in deze te moeten aanmanen en dit vooral wat de Bovenwindsche eilanden betreft. De achterstelling van de Nederlandsche taal heeft daar zóó lang en in die mate plaats gevonden, dat de bevolking van deze eilanden thans uitsluitend de Engelsche taal spreekt en verstaat, en kennis van het Nederlandsch voor haar van nagenoeg geen nut meer is. In de Memorie van Toelichting wordt dan ook toegegeven, dat deze bevolking vooreerst moeilijk van taal zal veranderen. In het bijzonder scheen het dezen leden niet verstandig om te trachten door het bij verordening vaststellen van wettelijke bepalingen, die bij het verleenen van subsidie aan bijzondere scholen voortaan in acht te nemen zouden zijn, een einde te maken aan de stiefmoederlijke wijze, waarop veelal het Nederlandsch bij het onderwijs nog behandeld wordt, zooals blijkens hetgeen op bladz. 4 van de Memorie van Toelichting wordt medegedeeld, in de bedoeling des Gouverneurs ligt.

Enkele leden wenschten het denkbeeld te steunen, blijkens het Voorloopig Verslag omtrent de ontwerp-begrooting in den Kolonialen Raad te berde gebracht, om bij de voorgenomen wijziging van het Regeeringsreglement van Curaçao aan den Kolonialen Raad de bevoegdheid toe te kennen zijn griffier buiten zijn midden te kiezen; eene bevoegdheid, die aan de Koloniale Staten van Suriname reeds is gegeven en wier toekenning voor Curaçao geheel zou liggen in de lijn der onafhankelijkmaking van den Kolonialen Raad van de Uitvoerende Macht, bij de laatste wijziging van het Regeeringsreglement van Curaçao gevolgd. De Gouverneur acht, blijkens zijne Memorie van Antwoord, dit denkbeeld zeer aanbevelenswaardig, ook met het oog op de drukke werkzaamheden van den gouvernements-secretaris, die thans de functiën van griffier van den Raad heeft waar te nemen.

Sommige leden verklaarden niet in te zien, welk nut het best kan hebben op zoo uitvoerige wijze als in bijlage E van het Koloniaal Verslag is geschied, de zaken te omschrijven, welke in het jaar 1902 bij het hof en de raden van justitie op Curaçao, St. Martin en St. Eustatius en bij de kantongerechten op de verschillende eilanden zijn behandeld. Zij vroegen daarom, of deze opgaven niet zouden kunnen vervallen of althans op minder uitvoerige wijze zouden kunnen worden verstrekt.

Wordt vervolgd.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Koloniale Raad.

De Openbare Vergadering was Donderdag-avond *au grand complet.* Alle elf leden aanwezig.

Nadat de notulen der vorige zitting waren voorgelezen en goedgekeurd deed de heer MADURO, wn. Voorzitter mededeeling der ingekomen stukken, 6 in getal.

De beide te bespreken ontwerpen werden op voorstel van den Voorzitter onmiddelijk in behandeling genomen en zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

De akte in de nuttige en fraaie handwerken is thans afgescheiden van de akte voor hulponderwijzeres.

Als goederen voor doorvoer bestemd zullen voortaan niet alleen die goederen beschouwd worden als zoodanig op het scheepsmanifest aangegeven maar ook ten genoegen van den Administrateur van financiën in andere bescheiden als zoodanig opgegeven.

Voor dat er stemming gehouden werd over dit tweede ontwerp, herinnerde de heer M. C. Henriquez nogmaals aan de zeer vreemde handelwijze van het Bestuur, toen Het een wet voorstelde juist in tegenovergestelden zin. Gelukkig werd dit ontwerp met algemeene stemmen verworpen en een nieuwe regeling voorgesteld tot meerdere vrijmaking van den handel; spreker had liefst een volledige herziening der belasting op de koopmanschappen gewenscht, de meerderheid in den Raad had echter het tegenwoordig voorstel gesteund; daar spreker overtuigd is, dat de tegenwoordige beambten niet den handel zullen zoeken te

---

neur J. R. LAUFFER was van alle deelname aan het bestuur uitgesloten, daar hij reeds terstond bij de overname van het eiland geschorst was, om zich ter gelegener tijd in Holland te verantwoorden omtrent de overgave van het eiland aan de Engelschen. Eerst den 14[den] Mei 1804 vertrok hij met dat doel over Amerika naar het Moederland.

* *
*

Men make zich geen illusies omtrent de zegeningen, die de vrede van Amiens over dit eiland uitstortte. „Deze vrede bleek spoedig nog noodlottiger dan de oorlog, hij was een dwaallicht op den weg van den koopman." Sinds lang vóór 1795 was geen enkel Hollandsch koopvaardijschip meer op Curaçao aangekomen, zoodat dra na het sluiten van den vrede weer tal van vaartuigen hierheen werden uitgerust. De meesten bereikten hunne bestemming niet, anderen waren ter nauwernood uit deze haven uitgezeild, of ook zij werden, bij hun doortocht door de *Mona-passage* tusschen *San Domingo* en *Puerto Rico* door de Engelsche kapers opgewacht en buitgemaakt. Ten gevolge van het driest optreden dezer zeeschuimers kon een nieuwe verstoring van den vrede tusschen Engeland en Frankrijk niet uitblijven. Zonder twijfel moest terstond ook de Bataafsche republiek en zijn kolonien daarin betrokken worden. In de Raadzitting van den 6 Mei 1803 deelde de commissaris C. BERCH de geruchten mede, „die alom loopen van een oorlog tusschen Engeland en Frankrijk."

Ruim 14 dagen later bracht een pakket brieven gedateerd van 15 Maart 1803 de kennisgeving van het Staatsbewind der Bat. Rep. „van de onaangenaamheden tusschen de fransche republiek en Groot-Britannië, met de orders in alles de middelmaat te houden, op zijn hoede te zijn, niemand te vertrouwen, en altoos defensief te handelen." Het scheen dus wel, dat de vredebreuk onvermijdelijk was. Werkelijk vernam men hier den 24 Juni van een schipper van *Barbados*, dat daar reeds een publicatie van den oorlog tusschen Engeland en Frankrijk verschenen was. Ook den 27sten Juni werd dit door een particulieren brief uit *St. Thomas* bevestigd

Doch van officieel zijde werd men hier lang in een pijnlijke onzekerheid gelaten. In den Haag had de publicatie den 28 Juni plaats, maar officieel werd men op Curaçao eerst den 2 Dec. van dat jaar hiervan in kennis gesteld. (5)

Terwijl dus het bestuur reeds van het begin van zijn optreden zich elke straal van hoop op betere tijden met den dag zag ontvlieden, eischten de omstandigheden gebiedend, het eiland in staat van verdediging te brengen. Maar hoe?

Beutner en *David Barkmeijer* voor, die in kwaliteit van Commissarissen van „mindere questiën en geschillen," als geassumeerde Raden zitting hadden.

(5) Kol. Arch. *Public.* 2 Dec. 1803.

belemmeren, zal hij ook voor deze gedeeltelijke wijziging stemmen.

Nu las de waarn. Voorzitter den brief van den heer E. D. E. van den Bossche die bij de mededeeling van de motieven tot zijn ontslag, geschokte gezondheid en vertrek naar Holland, nog eenige hartelijke woorden voegde van dank voor het genoten vertrouwen en de medewerking der leden wien hij nog lange jaren van vruchtbaren arbeid in samenwerking met het Bestuur toewenschte.

De Ondervoorzitter drukte het leedwezen der vergadering uit bij het vernemen van dit ontslag, dat veroorzaakt werd door ziekte. De heer v. d. Bossche, de eerste Voorzitter na de nieuwe regeling, wist altijd zijn praesidium met eere en waardigheid te bekleeden; zijn ervaring en bekendheid met plaatselijke toestanden, stelden hem in staat zijn post op zulk een wijze waar te nemen, dat de taak hem op te volgen zeer moeilijk is geworden.

De heer Maduro stelde voor als een bijzonder bewijs van waardeering een schriftelijk antwoord namens den Raad hem toe te zenden.

Dit voorstel werd onder applaus aangenomen.

Volgde nu het kiezen van twee candidaten voor de vacature v. d. Bossche.

De heeren Gorsira en St. Muller waren stemopnemers.

Bij de eerste stemming verkreeg.
H. Boomgaart 5 stemmen,
J. C. Wahlen 3 stemmen.
G. J. Pieters 1 st.
J. Thielen 2 st.

De herstemming tusschen de heeren Boomgaart en Wahlen, gaf den eersten een meerderheid, zoodat deze als 1ste candidaat gekozen werd.

Bij de eerste stemming voor den 2den candidaat kwamen uit de bus G. J. Pieters, A. A. Correa, J. H. W. Gravenhorst en J. C. Wahlen ieder met 1 stem, terwijl C. G. de Haseth Cz 4 en J. Thielen 3 stemmen behaalden.

Gekozen werd na herstemming C. G. de Haseth Cz.

Hierna las de wn. Voorzitter den brief voor van den heer Hellmund, waarin deze zijn ontslag aan den Gouverneur had aangevraagd. Een woord van lof voor den heer Hellmund mocht ook hier niet ontbreken, nu een lid heenging, dat zoo lange jaren in den Raad zitting had.

Mr. Ph. F. de Haseth Evertsz behaalde, toen er gestemd werd voor een 1sten candidaat vacature Hellmund, onmiddelijk 10 stemmen. Als 2de candidaat werd gekozen G. C. St. Muller.

Evenals wij zullen velen zich verheugen over het onverwacht voorval, dat een R. K. Geestelijke als candidaat werd gesteld. Wij zeggen onverwacht, maar niet buitengewoon, omdat het eigenlijk niets bijzonders zou wezen, dat men ook eens besluiten kon een Geestelijke te kiezen als vertegenwoordiger van de katholieke bevolking onzer Kolonie.

Indien het volk eens kiezen kon, zoude al heel spoedig een Geestelijke tot lid van den Raad zijn benoemd. Thans kiest de Raad zelve in naam van het volk, zooveel mogelijk in den geest van het volk.

Men zal niet mogen zeggen, dat de Geestelijken geen goede burgers zijn, niet op de hoogte der toestanden of niet ijveren voor het algemeen belang. Het „Genootschap", „Oost en West", de „Cur. Maatschappij" tellen menigen Geestelijke onder de ijverigste leden.

Maar wij wilden volstrekt geen aanbeveling schrijven. Constateeren wij slechts een verblijdend feit, waaraan wij zelf nog niet gedacht hadden en dat toch heel natuurlijk is.

Na het kiezen der candidaten vroeg de wn. Voorzitter of een der leden nog iets wenschte voor te stellen.

De heer My. C. Henriquez vroeg het woord en stelde voor in het vervolg te voldoen aan het herhaaldelijk verzoek der pers om de publieke vergaderingen toch publiek te maken.

Op den vraag van den Voorzitter of iemand dit voorstel ondersteunde, zagen wij een algemeenen opstand, wij bedoelen een algemeen opstaan, zoodat het voorstel bij acclamatie werd aangenomen.

Eere aan den heer Henriquez, dank aan de Vergadering.

Bovenwindsche eilanden.

Naar wij vernemen, vertrekt de paket *Gouv. v. d. Brandhof* eerst 16 Januari a. s. naar de Bovenwinden; Kapitein Ventre is ziek, een ander zal zijn plaats, zoolang innemen.

Ook de *Prins Hendrik* vertrekt dezer dagen naar St. Martin, etc.

Verdronken.

Donderdagmorgen omstreeks 11 uren was een scheepsjongen op de *Stosch* aan 't werk in de ra, viel er uit, sloeg tegen een anderen matroos aan, sleurde dezen mede uit den mast bonsde tegen den rand van het schip aan en terwijl zijn makker ongedeerd op het dek terecht kwam, kantelde de scheepsjongen over boord. Onmiddellijk sprongen eenige makkers hem na, de speciale duikers togen aan 't werk, de dreggen werden neergelaten, heel het Schotgegat werd afgezocht en nog vond men niets, zoodat de arme jongen, nauwelijks 17 jaren oud, jammerlijk is verdronken.

Dankbetuiging.

Onzen besten dank aan onze geachte Collega's *El Imparcial* en *De Vrijmoedige* voor de hartelijke wijze, waarop zij ons hebben gelukgewenscht bij het begin van den 21sten Jaargang.

Kalenders.

Deze week ontvingen wij nog in dank van de firma James & Henry Jones, agenten der *American and Leyland lines*, en van de firma S. E. L. Maduro & Sons zeer artistieke kalenders.

St. Aloysius-school.

Niet zonder reden werd Mgr. Van Baars gedwongen de eenigste burger-jongensschool van het R. K. Bijzonder Onderwijs tijdelijk te sluiten.

De St. Aloysius-school aan de Overzijde met zooveel moeite gesticht, met zooveel opoffering in stand gehouden, bestaat niet meer.

Toen de beide internaten, het Colegio „Santo Tomás" en het Pensionaat "Welgelegen" geen steun meer gaven aan het kosteloos R. K. Bijzonder Onderwijs, moest het Vicariaat wel naar andere middelen uitzien. Slechts noodgedwongen werd een subsidie gevraagd aan het Bestuur, telkens met meer klem, ten laatste, 2 jaar geleden, met name voor de beide jongensscholen in de stad. Deze hulp bleek nog niet voldoende, daarom werden eenige Eerw. fraters teruggeroepen naar Holland, verleden jaar 4 tegelijk. Opnieuw werd verhooging van subsidie gevraagd. In plaats van f10,000, voor het oogenblik, noodzakelijk geworden, werd f3000 toegestaan.

Het onderwijs moest derhalve worden verminderd. De armen hebben volstrekt geen gelegenheid buiten en in de stad slechts zeer geringe, om elders dan bij het R. K. Onderwijs onderricht te ontvangen. Aan hen mocht derhalve niet gedacht worden.

Toen werd besloten met de Directie van het „College Sto. Tomas" in overleg te treden om de burgerjongens daar de lessen te laten volgen, men had dan ten minste reeds een school met bijkomende onkosten uitgewonnen, en wat geld vrij voor kosteloos onderricht.

Aldus geschiedde in afwachting van betere tijden.

De Directie van het College verzoekt ons uitdrukkelijk te willen vermelden, dat er zooveel mogelijk zal tegemoetgekomen worden aan het verlangen der Ouders om ook het hollandsch aan de Curaçaosche jongelui te onderwijzen.

Beleefdelijk verzoekt de Directie van dit verlangen in kennis te worden gesteld.

Stoomboot.

De pogingen om tusschen onze eilanden een stoomverbinding te brengen, stuitten af op het hoog subsidiecijfer. Thans lezen wij, dat de eisch van dit hooge subsidie was gegrond op de opgaven van het verkeer der eilanden, voorkomende in de koloniale verslagen, doch daar deze opgaven daarvan geen overzicht geven, o. a. niet van alle eilanden, noch van het spasagiersvervoer en het verkeer tusschen de eilanden onderling, werden hieromtrent van de gezaghebbers zooveel mogelijk juiste opgaven gevraagd, die thans naar de directie zijn opgezonden.

H. M. de Koningin Moeder.

Het prachtige plan der Commissie, hieronder in een advertentie bekendgemaakt, zal wel geen aanbeveling behoeven.

Men kan de Koningin-Moeder niet beter eeren dan door hulde te brengen aan Haar liefdevol Moederhart. Zij is de Moeder onzer Koningin, maar was steeds ook een Moeder voor haar volk. De minst bevoorrechte kinderen, de zieken, de lijdenden waren steeds het dierbaarst aan Haar hart. Door Haar voorbeeld na te volgen, toonen wij Haar liefde te begrijpen, want H. M. zelve is het eerst begonnen met een gift aan onze melaatschen te schenken.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

J. Wm. Brandao, Maria Comenencia, Domingo Antonio Carvajal, Isenia Alexander Cato, Lulu Cramer a/b „Christiania", Amelia de Ruiz é hijos, Monsieur Dupont, Mauricio Namias de Castro, Ledubei Efre, Adela Fernandez, Mr. Failare, Maria Gozzie, Hnos & Co, Petronila Henriquez (2), Julia Jourdain, Josovina Kulunchi, Johannes Maduro, Camilo Madriz, Camilo Mora. Dorotea Maduro, Maraja Makaya, Carlos Monsanto, Carlos Ponzon, Rosalia Pieterz, David J. Pinto, Lucia Piternela, Johannes Panneflek, Elisa Rafael, Jose Sir para entregar á Cosme Rosada (2), Brigita Tomas, Eduardo I. Villacian, De Commissie van het Fonds ter aanmoediging en ondersteuning van den Gewapenden Dienst in de Nederlanden [2].

Aangeteekende stukken: José M. Morén, Dominga G. de Pinedo, G. A. Pinedo P. en een rebut geadresseerd aan: Goergette Haster London.

Niet voor bestelling of verzending vatbaar een drukwerk voor Mr. John B. Gorsira en een brief voor Joseph D. Sasso (ubi)?

Plaatsgebrek.

Wegens plaatsgebrek moesten verschillende berichten blijven liggen.

Advertentien.

L. S.

Nu in Nederland algemeen de dag (22 Januari) zal worden herdacht waarop H. M. de Koningin-Moeder vóór 25 jaren als Koningin der Nederland en den Nederlandschen bodem betrad, meenen ondergeteekenden dat Curaçao daarbij niet mag achterblijven en hebben zij zich tot dat einde onder eere-voorzitterschap van den Hoogedelgestrengen heer Gouverneur tot een commissie geconstitueerd.

De commissie denkt, dat dit het best kan geschieden door in den geest van H. M. te handelen en de gift, welke H. M. eenige jaren geleden geschonken heeft tot leniging der smarten van de lepralijders dezer kolonie en die aanmerkelijk geslonken is, te versterken.

Tot dat doel zal de commissie in den loop der volgende week bij de ingezetenen rondgaan om hetgeen zij voor die ongelukkigen wenschen af te zonderen, in ontvangst te nemen.

Zij, die hunne bijdragen direct aan de commissie wenschen te doen toekomen, kunnen zich daartoe wenden tot den penningmeester, den heer A. A. Correa.

Curaçao 8 Januari 1904.

Mordy. S. L, Maduro,
Voorzitter.
A. A. Correa,
Penningmeester.
Leon V. Leyba.
J. P. E. Gaerste.
Mr. J. B. Gorsira.
H. J. T. Boomgaart,
Secretaris.

N. B. De andere hier verschijnende bladen worden beleefd uitgenoodigd het bovenstaande te willen overnemen.

Buitenland.

Italie. — De Italiaansche minister van de schatkist Luzatti sprak zijn millioenenrede uit. Hieruit blijkt, dat de financieele toestand van Italië lang niet meer zoo ongunstig is als vroeger. De minister deelde mede, dat de definitieve begrooting van 1902|03 een batig slot gaf van 69,713,000 lires voor 1903|04. Voor dit jaar wordt voorzien een overschot van meer dan 6 millioen lire. De minister is van meening, dat de begrooting van 1904|05 een overschot zal geven van ten minste 7¼ millioen lire. De regeering zal een wetsontwerp indienen tot ontlasting van de hypothecaire schuld.

Betreffende de handelsverdragen, waarover de onderhandelingen reeds geopend zijn, zei minister Luzatti, dat de regeering niet van plan was veranderingen van belang te brengen in het tegenwoordige douane-stelsel, lettends op de wederzijdsche goede werking van de overeenkomsten, gesloten met de staten van Centraal Europa. Zij gelooft dat de bevoegdheden, krachtens deze regelingen verkregen, voldoende zijn om de Italiaansche belangen te behartigen.

De regeering wenscht in economischen vrede te leven met de verbonden en bevriende volkeren, en geeft een bewijs van haar goede trouw en haar gevoelens van internationale rechtvaardigheid door zich te onthouden van het thans voorbereiden van een tarieven-oorlog.

De conversie der 4½ pcts.-schuld geeft geen aanleiding tot moeilijkheden, daar zij geschieden kan zonder medewerking der vreemde beurzen. Deze medewerking zal van groote waarde zijn voor de conversie der 5 pcts. schuld.

De minister hoopt dat Frankrijk, Duitschland en Engeland, die hielpen aan de politieke vrijmaking van Italie, het land ter gelegener tijd weder zullen bijstaan. Deze groote conversie zal de schatkist een jaarlijksch voordeel geven van 40 millioen lire.

Het ideaal van Italië, zeide minister ten slotte, is het volk gelukkig te maken, door te strijden tegen den wassenden vloed van het collectivisme.

Duitschland. — Gelijk reeds in de Duitsche troonrede werd medegedeeld, is de toestand van Duitschlands financië van dien aard, dat weder een aanzienlijke leening het tekort moet dekken. Het rijk raakt steeds dieper in schulden. De rijksschuld die nog in 1879 maar 138,8 millioen mk. bedroeg, is sedert tot niet minder dan 3103,5 millioen mark gestegen! Tegelijkertijd is er volkomen gebrek aan voldoede bronnen tot delging van deze schuld. Wel heeft men getracht, door de uitkeeringen aan de Bondsstaten te verminderen en deze bedragen tot schulddelging aan te wenden, den reusachtigen aangroei der staatsschuld te stuiten, doch dit middel hielp niet.

Het is dus volkomen te begrijpen, dat de Staatssecretaris van Financiën van Stengel bij de behandeling der begrooting in eerste lezing er zijn leedwezen over uitsprak dat het hem niet vergund is, met een opwekkender begrooting te debuteeren. Het tekort voor 1902 beloopt meer dan 30 millioen en de meerdere uitgaven bedroegen 8⅜ millioen; 1903 zal met een tekort van meer dan 20 millioen sluiten. Het boekjaar 1903 zal niettemin een gunstiger beeld toonen door de ruimere opbrengst der belastingen door het rijk geind, doch voor een deel aan de afzonderlijke Staten weer terugbetaald, die op meer dan 34 millioen berekend worden. De begrooting is met de uiterste spaarzaamheid opgesteld en van de afzonderlijke Staten is, met het oog op hun financieele omstandigheden, niet nog meer gevraagd.

In zijn verdere rede kon de minister echter nog op één lichtzijde wijzen. Er zijn grootere inkomsten te verwachten uit de posterijen, telegraphie en Staatsspoorwegen. Een nieuwe regeling van het vredescontingent van het leger is voor dit jaar niet in uitzicht gesteld.

Het bedrag van de leening voor 1904 zal 214⅜ millioen mark groot zijn.

Amerika. — President Roosevelt opende het Congres met de jaarlijksche boodschap. Naar aanleiding van den strijd over de trusts zei president Roosevelt dat zeer veel gedaan was door de oprichting van een departement van Arbeid en Handel, welks doel is inlichtingen te verschaffen aan de uitvoerende macht, en het Congres in staat te stellen wetten uit te vaardigen, om te voorkomen dat weinigen bevoorrecht worden ten koste van velen wier kansen verminderd worden. Geen enkel lichaam dat eerlijk beheerd wordt heeft iets te vreezen van zulk een toezicht.

Met betrekking tot de Financiën en den Arbeid verklaarde de boodschap, dat de gedragslijn der regeering is de handelingen van min nauwgezette mannen, werkgevers zoowel als werknemers te beteugelen, doch het is niet haar bedoeling het persoonlijk initiatief te verzwakken, terwijl de regeering — ten volle erkennende de voordeelen teweeggebracht door corporaties en vereenigingen —zal trachten aan elke verkeerde handelwijze, zooals b.v. een dwingend beschikken over de rechten van anderen, een einde te maken. Een ieder moet gewaarborgd zijn om met zijn eigendom of zijn werkkracht te doen wat hem goeddunkt, zoolang hij geen inbreuk maakt op de rechten van anderen.

Omtrent den financieelen toestand deelde de president mede dat de inkomsten in het laatste begrootingsjaar hebben bedragen 560,396,674 dollars, de uitgaven 506,099,007 dollars, zoodat er een batig saldo is van 54,297, 667 dollars. Er zijn aanduidingen dat het batig saldo voor het huidige begrootingsjaar zeer gering zal zijn, zoodat spaarzaamheid en een zorgvuldige overweging van elk voorstel om de fiscale inkomsten te wijzigen, zeer noodzakelijk zijn.

Vervolgens vroeg de president de aandacht van het Congres voor de voorstellen betreffende het muntvraagstuk door hem ingediend in zijn boodschap van 2 December 1902. Daarna sprak hij over de noodzakelijkheid om ongewenschte immigranten geheel buiten te sluiten en een eind te maken aan het schandelijk naturalisatiegeknoei, dat nog maar steeds voortgaat.

Uit onderzoekingen van den laatsten tijd is ook gebleken dat bij den postdienst betreurenswaardige knoeierijen, vervalschingen en meineeden voorkomen.

Omtrent de uitspraak in het Alaskagrensgeschil verklaarde de president dat de uitslag in alle opzichten bevredigend mag worden genoemd, maar vooral omdat zij een bewijs is van de oprechtheid en goeden wil, die twee bevriende volkeren kunnen brengen tot oplossing van belangrijke geschillen.

Vervolgens komende tot de arbitrage in de Venezuela-quaestie merkte de heer Roosevelt op, dat zulk een indrukwekkende samenwerking der volkeren tot het inroepen van de beslissing van het Hof van Arbitrage over een zaak van internationaal recht in het belang van internationalen vrede, er slechts toe leiden kan dat vele toekomstige geschillen aan dezelfde rechtspraak kunnen worden onderworpen. Den volkeren, die thans voor het eerst naar Den Haag zijn gegaan, zal het veel makkelijker vallen voor de tweede maal dien weg te gaan, terwijl geen enkel volk zich voortaan er op zal kunnen beroepen, dat zijn rechtmatige trots wordt gekrenkt door dit voorbeeld na te volgen. Deze overwinning van het beginsel van de arbitrage verdient een hartelijken gelukwensch en opent een gelukkige toekomst voor den wereldvrede.

De president drong aan op het nemen van maatregelen in het belang van de scheepvaart op de Philippijnen door het vestigen van een marinestation aldaar.

Ten aanzien van Panama, verklaarde de president, dat het eenvoudig de vraag was, of de Amerikanen het kanaal al dan niet zouden hebben. Hij rechtvaardigde de houding van de Vereenigde Staten, en verzekerde, dat de omwenteling in Panama geheel en al uit eigen beweging geschied is. De Vereenigde Staten zouden zich schuldig gemaakt hebben aan dwaasheid en aan een zwakheid die op het randje van misdadig was, indien zij anders gehandeld hadden dan zij deden, toen de omwenteling uitbrak.

Panamá. — Het Panama-verdrag, gewikkeld in de Amerikaansche en Panameesche vlag, is officieel aan den consul-generaal der Vereenigde Staten overhandigd. De plechtigheid had plaats in het paleis, in tegenwoordigheid van de Junta en een uitgelezen gezelschap.

De kist, waarin zich het tractaat bevindt, werd naar het consulaat gebracht en begeleid door politieagenten.

Ingezonden Mededeelingen.

Advertentien.

TIJDTAFEL

van de stoomschepen der "Red D Line" tusschen
NEW-YORK,
PUERTO RICO, VENEZUELA en CURAÇAO.

1904.	Marcb.	Caracas	Zulia	Philad.	Marcb.	Caracas
Vertrekt van New-York	Jan. 2	Jan. 9	Jan. 16	Jan. 23	Jan. 30	Feb. 6
Komt aan te San Juan		14		28		11
Vertrekt van „		15		29		12
Doet Curaçao aan		17		31		14
Komt aan te La Guaira	9	18	23	Feb. 1	Feb. 6	15
Vertrekt van „	10	20	24	3	7	17
Komt aan te Pto. Cabello		21		4		18
Vertrekt van „		22		5		19
Komt aan te Curaçao	11	23	25	6	8	20
Vertrekt van „	18	24	Feb. 1	7	15	21
Doet La Guaira aan		25		8		22
Doet Ponce „	20				17	
„ San Juan „		27		10		24
Komt aan te New-York	26	Feb. 1	9	15	23	29

Dienst tusschen Curaçao en Maracaibo.

	Marac.	Merida	Zulia	Merida	Marac.	Merida
Vertrekt van Curaçao	Jan. 11	Jan. 18	Jan. 25	Feb. 1	Feb. 8	Feb. 15
Komt aan te Maracaibo	12	19	26	2	9	16
Vertrekt van „	16	22	30	5	13	19
Komt aan te Curaçao	17	23	31	6	14	20

Drukker:
ALFREDO F. SINTIAGO.